

Bemiddeling in strafzaken

DE JUSTITIEHUIZEN

Federale overheidssdienst
Justitie

.be

INLEIDING

Bemiddeling in strafzaken¹ is erop gericht een geschil te regelen zonder dat een rechter optreedt.

Het doel van de bemiddeling in strafzaken bestaat er in om een communicatieproces tussen dader en slachtoffer op gang te brengen waarin beide partijen tot een overeenkomst komen en zo het conflict in eigen handen nemen. Het herstel van de schade (dat verschillende vormen kan aannemen) is een basisvoorwaarde.

De bemiddeling beoogt het niet recidiveren van de dader.

¹ Art. 216 ter van het Wetboek van Strafvordering

Wat is bemiddeling in strafzaken?

Bij bemiddeling in strafzaken wordt via een overeenkomst tussen dader en slachtoffer gepoogd om de materiële of morele schade te herstellen. Naast dit herstel kan de procureur des Konings nog bijkomende voorwaarden ten aanzien van de dader voorstellen (geneeskundige behandeling of therapie, opleiding of dienstverlening).

De bemiddeling in strafzaken is een vrijwillige procedure: ze vereist de instemming en de actieve medewerking van alle partijen. De procureur des Konings kan bemiddeling in strafzaken voorstellen indien het gaat om een feit waarvoor hij meent een gevangenisstraf van minder dan twee jaar te moeten vorderen.

De procedure is enkel bedoeld voor meerderjarige daders.

Hoe verloopt de procedure?

In geval de procureur des Konings de procedure van bemiddeling in strafzaken wenst toe te passen, maakt hij het dossier over aan het justitiehuis in zijn gerechtelijk arrondissement.

In eerste instantie start de justitieassistent, die met deze opdracht belast wordt, een bemiddelingsproces op tussen dader en slachtoffer. Hij heeft een onpartijdig gesprek met de dader en met het slachtoffer. Hij tracht hen samen te brengen, voor zover dit mogelijk is, en dit met het oog op het herstellen van de schade.

De justitieassistent onderzoekt de redenen en de gevolgen van de feiten, maar ook de verwachtingen van de partijen om een overeenkomst te bereiken die iedereen tevreden stelt.

Als de procureur des Konings een of meerdere bijkomende maatregelen (geneeskundige behandeling of therapie, opleiding of dienstverlening) aan de dader heeft voorgesteld, zal de justitieassistent, in tweede instantie, de haalbaarheid van deze maatregel(en) in samenspraak met de dader nagaan.

Indien er een overeenkomst komt tussen dader en slachtoffer en indien de dader de (eventuele) bijkomende maatregel aanvaardt, organiseert de procureur des Konings een bemiddelingszitting. Op deze zitting ondertekenen de partijen een

proces-verbaal (waaraan de overeenkomst toegevoegd wordt) dat de concrete maatregelen en uitvoeringsmodaliteiten bepaalt.

Indien een overeenkomst tussen dader en slachtoffer daarentegen onmogelijk blijkt en/of de dader de bijkomende maatregel(en) niet aanvaardt, wordt de procedure stopgezet. In dat geval beslist de procureur des Konings over het gevolg dat het dossier moet krijgen.

De dader en het slachtoffer kunnen zich tijdens de volledige procedure laten bijstaan door een advocaat. Het slachtoffer kan zich bovendien laten vertegenwoordigen tijdens de bemiddelingszitting.

Waaruit bestaat het proces-verbaal dat op de bemiddelingszitting wordt opgesteld?

Het proces-verbaal kan volgende maatregelen bevatten:

- › **verschillende modaliteiten van schaderegeling:** het kan gaan om een schadevergoeding (eventueel gespreid in de tijd) of om het herstel van de materiële of morele schade, wederzijdse uitleg, excuses, enz. Aangezien er geen enkele wettelijke termijn is voor deze maatregelen, moet die in de overeenkomst worden bepaald.
- › **een behandeling of enige andere passende therapie:** wanneer de dader van de feiten een ziekte of een verslaving inroept, kan hem worden gevraagd gedurende maximum zes maanden een behandeling of een therapie te volgen.
- › **een dienstverlening:** de dader moet een onbezoldigde activiteit verrichten ten dienste van de gemeenschap gedurende maximum 120 uren binnen een termijn van ten hoogste zes maanden.
- › **een opleiding:** aan de dader kan worden gevraagd maximum 120 uren opleiding te volgen binnen een termijn van ten hoogste zes maanden.

Het proces-verbaal kan eveneens een combinatie van deze verschillende maatregelen bevatten.

Wanneer eindigt de bemiddeling in strafzaken?

De justitieassistent gaat na of de maatregelen die in het proces-verbaal staan, correct uitgevoerd worden. De dader moet daartoe de nodige bewijsstukken voorleggen: bijvoorbeeld een bewijs dat hij het slachtoffer vergoed heeft of dat hij schriftelijke excuses aangeboden heeft, een attest waaruit blijkt dat hij de opleiding gevolgd heeft, enz.

De procedure wordt als afgerond beschouwd wanneer de maatregel(en) uitgevoerd werd(en) en de procureur des Konings tot het verval van de strafvordering beslist heeft.

Wat zijn de gevolgen van de bemiddeling in strafzaken?

Voor het slachtoffer

Bemiddeling in strafzaken biedt het slachtoffer de mogelijkheid om op een snelle manier herstel van de schade te verkrijgen op materieel, moreel en emotioneel vlak. Bij deze procedure werkt het slachtoffer actief mee aan de oplossing van het conflict.

In geval later schade wordt vastgesteld die verband houdt met de feiten, kan bij de burgerlijke rechtbank alsnog een vordering worden ingesteld.

Voor de dader

Indien de maatregelen officieel voor de procureur des Konings bekrachtigd worden, kan de dader de feiten niet meer ontkennen voor een burgerlijke rechtbank.

Indien de voorgestelde maatregel(en) nageleefd wordt(en), vervalt de strafvordering na afloop van de vastgestelde termijn. Met andere woorden, de procureur des Konings kan het betrokken dossier niet meer voor de rechtbank brengen. De dader wordt niet veroordeeld: het gepleegde misdrijf wordt dus niet vermeld in het strafregister.

In geval de voorgestelde maatregel(en) niet nageleefd wordt(en), gaat het dossier terug naar de procureur des Konings met het oog op vervolging voor de rechtbank.

De justitiehuisen: een belangrijk trefpunt om het vertrouwen van de burger in Justitie te herstellen.

Zie ook de website van de FOD Justitie:

www.justitie.belgium.be

Federale overheidsdienst Justitie
Waterloolaan 115
1000 Brussel

DE JUSTITIEHUIZEN

ANTWERPEN

Quinten Matsijslei 55
2018 Antwerpen
T 03 206 96 20 F 03 206 96 30
justitiehuis.antwerpen@just.fgov.be

BRUGGE

Predikherenrei 3
8000 Brugge
T 050 44 24 10 F 050 44 24 24
justitiehuis.brugge@just.fgov.be

BRUSSEL

Regentschapsstraat 61-63
1000 Brussel
T 02 557 76 11 F 02 557 76 44
justitiehuis.brussel@just.fgov.be

DENDERDMONDE

Zwarte Zustersstraat 8
9200 Dendermonde
T 052 25 33 00 F 052 25 33 09
justitiehuis.dendermonde@just.fgov.be

GENT

Cataloniëstraat 6-9
9000 Gent
T 09 269 62 20 F 09 269 62 55
justitiehuis.gent@just.fgov.be

HASSELT

Maastrichterstraat 100
3500 Hasselt
T 011 29 50 40 F 011 29 50 56
justitiehuis.hasselt@just.fgov.be

IEPER

R. Colaertplein 31
8900 Ieper
T 057 22 71 70 F 057 21 57 62
justitiehuis.ieper@just.fgov.be

KORTRIJK

Burgemeester Nolfstraat 51
8500 Kortrijk
T 056 26 06 31 F 056 26 06 39
justitiehuis.kortrijk@just.fgov.be

LEUVEN

Arnould Nobelstraat 44
3000 Leuven
T 016 30 14 50 F 016 30 14 55
justitiehuis.leuven@just.fgov.be

MECHELEN

Schoolstraat 9
2800 Mechelen
T 015 28 40 00 F 015 43 20 46
justitiehuis.mechelen@just.fgov.be

OUDENAARDE

Lappersfort 1
9700 Oudenaarde
T 055 31 21 44 F 055 30 11 20
justitiehuis.oudenaarde@just.fgov.be

TONGEREN

Kielenstraat 24
3700 Tongeren
T 012 39 96 11 F 012 39 96 67
justitiehuis.tongeren@just.fgov.be

TURNHOUT

Merodecenter 1
2300 Turnhout
T 014 47 13 40 F 014 47 13 41
justitiehuis.turnhout@just.fgov.be

VEURNE

Iepersesteenweg 87
8630 Veurne
T 058 33 23 50 F 058 33 23 51
justitiehuis.veurne@just.fgov.be

ARLON

Avenue de la Gare 59
6700 Arlon
T 063 42 02 80 F 063 42 02 87
maisondejustice.arlon@just.fgov.be

BRUXELLES

Rue de la Régence 61-63
1000 Bruxelles
T 02 557 79 11 F 02 557 79 99
maisondejustice.bruxelles@just.fgov.be

CHARLEROI

Rue Arthur Pater 11
6000 Charleroi
T 071 23 28 11 F 071 23 28 99
maisondejustice.charleroi@just.fgov.be

DINANT

Rue de Maibes 5
5500 Dinant
T 082 21 38 00 F 082 22 46 70
maisondejustice.dinant@just.fgov.be

EUPEN

Aachener Straße 62
4700 Eupen
T 087 59 46 00 F 087 59 46 01
justizhaus.eupen@just.fgov.be

HUY

Chée de Liège 76
4500 Huy
T 085 27 82 20 F 085 27 82 21
maisondejustice.huy@just.fgov.be

LIÈGE

Bd de la Sauvenière 32, boîte 11
4000 Liège
T 04 238 14 11 F 04 238 15 29
maisondejustice.liege@just.fgov.be

MARCHE-EN-FAMENNE

Allée du Monument 2
6900 Marche-En-Famenne
T 084 31 00 41 F 084 31 00 59
maisondejustice.marche-en-famenne@just.fgov.be

MONS

Chaussée de Binche 101
7000 Mons
T 065 39 50 20 F 065 39 50 54
maisondejustice.mons@just.fgov.be

NAMUR

Boulevard Frère-Orban 5
5000 Namur
T 081 24 09 10 F 081 24 09 47
maisondejustice.namur@just.fgov.be

NEUFCHÂTEAU

Rue Saint-Roch 8
6840 Neufchâteau
T 061 27 51 70 F 061 27 51 79
maisondejustice.neufchateau@just.fgov.be

NIVELLES

Rue des Frères Grislein 25
1400 Nivelles
T 067 88 27 60 F 067 88 27 99
maisondejustice.nivelles@just.fgov.be

TOURNAI

Place Reine Astrid 7
7500 Tournai
T 069 25 31 10 F 069 25 31 11
maisondejustice.tournai@just.fgov.be

VERVIERS

Rue Saint Remacle 22
4800 Verviers
T 087 32 44 50 F 087 32 44 55
maisondejustice.verviers@just.fgov.be

Dienst Communicatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel.: 02 542 65 11
www.justitie.belgium.be